

VERBS DEPONENTS I COMPOSTOS DE SUM.

Deponents.

Els verbs deponents són aquells que tenen forma passiva però significat actiu. Es tracta de verbs d'ús freqüent i de fàcil reconeixement al diccionari ja que hi apareixen enunciats en veu passiva.

imitor, -atus sum 1   *sequor, -cutus sum 3*

Semi-deponents.

Reben aquest nom una sèrie de verbs que presenten en la seva conjugació una barreja de formes actives i passives.

- Els següents verbs conjuguen el tema de perfet segons la veu deponent, és a dir, en passiva.

audeo, -es, -ere, ausus sum 2 (atrevir-se)

gaudeo, -es, -ere, gavisus sum 2 (alegrar-se)

soleo, -es, -ere, solitus sum 2 (acostumar)

fido, -is, -ere, fesus sum 3 (fiar-se)

- El verb *revertor, -eris, -i 3* (retornar) té un perfet actiu *reverti*, però el tema de present és deponent.

Compostos de sum.

Els verbs compostos de *sum* són aquells que es formen amb un preverbi (preposició) més el verb *sum*.

La seva principal característica és que presenten la mateixa conjugació que el verb *sum*.

En la gran majoria, el preverbi no pateix canvis quan s'uneix al tema: *adsum, insum, intersum...* N'hi ha alguns que presenten petites particularitats:

1. *desum, defui, -*

Quan la forma verbal de *sum* comença per e- es produïx una contracció vocàlica: *dees > des; deeram > deram...*

2. *prosum, profui, -*

El preverbi *pro-* adopta la forma *prod-*, en el tema de present, davant les formes de *sum* començades per vocal.

prosum, prodes, prodest, prosumus, prodestis, prosunt.

proderam, proderas, proderat, proderamus, proderatis, proderant.

prodero, proderis, proderit, proderimus, proderitis, proderunt.

En el tema de perfet és regular: *profui; profueram; profuero...*

3. *possum, potui, -*

Només el tema de present està fomat amb les formes de *sum*. Es conjuga amb el preverbi *pot-* seguit de les formes de *sum*. En les formes del verb *sum* que comencen per *s*, el preverbi *pot-* es transforma en *pos-*.

possum, potes, potest, possumus, potestis, possunt

poteram, poteras, poterat, poteramus, poteratis, poterant

potero, poteris, poterit, poterimus, poteritis, poterunt

En el tema de perfet és regular: *potui; potueram; potuero...*

Els principals compostos de *sum* (n'hi ha més!) són:

absum, abes, abesse, afui, - (ser absent, estar allunyat, distar)

adsum (assum), -es, -esse, -fui (adfui/affui), - (ser present, assistir)

desum, -es, -esse, -fui, - (mancar, faltar)

insum, -es, -esse, -fui, - (ser dins, haver-hi)

intersum, -es, -esse, -fui, - (haver-hi enmig, interposar-se)

obsum, -es, -esse, -fui (offui), - (perjudicar)

possum, potes, posse, potui, - (ser capaç, poder)

praesum, -es, -esse, -fui, - (ser al capdavant de, presidir, governar)

prosum, prodes, prodesse, profui, - (ser útil, aprofitar)

supersum, -es, -esse, -fui, - (sobrar, restar, quedar)

Molts d'aquests verbs regeixen datiu (normalment, ve al diccionari: amb dat).